

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1/4 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru meșterie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1/4 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/4 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plăindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dat 16 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

În România

abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

TRIBUNA

Cum se sporesc Maghiarii?

În politică datele statistice joacă un rol foarte însemnat. Pentru bărbații de stat, datele seci adunate de statistică formează oglinda progresului și baza, pe care se poate continua politica statului în viitor. Forța unui stat, în toate direcțiile manifestărilor ei, în parte din statistică se poate constata, — dacă datele adunate sunt netedente și, pe cât numai se poate, exacte.

La noi însă, întru cât privește statistica, stăm cu adevărat *ungurește*. A te orienta în Ungaria după datele statistice oficiale, înseamnă a orbea prin întuneric. Maghiarii în zelul șovinismului lor național, ceea ce nu pot realiza pe alte căi, realizează prin statistică. Aceasta apoi le satisface până și cele mai utopice visuri.

Cât de mare abuz se face cu statistica din partea guvernanților noștri, se poate constata din rezultatele descripției ultimei a populației, pe cari numai zilele trecute le-a publicat oficiul central de statistică din Budapesta.

Conform acestor date populația în treagă a Ungariei a fost la 1 Ianuarie 1901 de 19,254.559 suflete. Aceasta cifră ar însemna, că în timp de 10 ani populația țării s'a înmulțit cu 103 procente.

Cu toate că emigrările au contribuit în mod nefavorabil la înmulțirea populației totuși înmulțirea naturală, zice oficiul statistic, a fost de: 1.957.514 va să zică s'a sporit cu 11,2 procente față de populația din anul 1890.

Din întreaga populație 19.122.340 suflete cad pe populația civilă, ear' 132.219 pe miliție. Populația militară în anul 1890 a fost de 114.393 ear' cea civilă de 17.349.398.

Proporțiunile desimii populației încă s'au mărit. Căci, pe când în 1890 pe un kilometru pătrat se vin 53,8%, pe atunci cu finea anului 1900 proporțiunea s'a ridicat la 59,4%. Creșterea populației în Ungaria proprie a fost mai avantajoasă decât în Croația și Slavonia.

Cea mai puțină înmulțire se arată în părțile de dincolo de Dunăre și în unghiul dintre Tisa și Mureș, pe când în comitatele din partea dreaptă a Tisei, în cari se putea aștepta cea mai mare sporire, se arată o înmulțire sub medie. Aceasta se explică în urma emigrărilor întemplete în masă mare. Sp rirea la orașe, după Budapesta, se constată mai ales la orașele industriale, pe când la

orașele cu caracter economic de pe Alföld, sporirea e neînsemnată.

Trecând peste datele statistice cu privire la căsătorii, unde se constată o reducere, ne oprim la *espunerile rapoartelor despre lăfărea limbii maghiare*. Deși în statistică se accentuează, că organele statului s'au ferit de a esecita vre-o influență cu ocaziunea declarării limbii materne, totuși traficul ce s'a făcut cu limba se vede cât de departe.

După statistică se susține, că cu finea anului 1900 s'au declarat Maghiari după limbă 8.742.301. În locul al doilea după Maghiari sunt Români, numărând 2.799.479; urmează apoi Germanii: 2.135.181; Slovacii: 2.019.641; Croații: 1.678.569; Serbi: 1.052.180; Ruteni: 429.447. De alte limbi 397.761. Pe când teritoriul limbei maghiare se reduce, teritoriul limbei maghiare se prezintă într-o lumină foarte favorabilă. Numai limba maghiară cucerește teritorii — în statistică — mărindu-se dela 42,8% la 45,4%, în vreme ce cel al limbei române în loc se mărește, s'a redus dela 14,9 din anul 1890 la 14,5. Aceasta scădere se vede și la celelalte naționalități. Germanii au scăzut dela 12,2% la 11,1, Slovacii dela 11,0 la 10,5.

După aceste constatări Maghiarii ar fi ajuns în *preponderanță* în timp de 10 ani, sporindu-se dela 48% la 51%. Această sporire cu toată pretinsa esatitate statistică nu corespunde realității. Știm că bisericile noastre au avut buna idee de a dispus conscrierea credincioșilor. Conform datelor statistice ale ambelor biserici, gr.-or. și gr.-cat. numărul Românilor din Ardeal și Ungaria este de 3 mil. 202 mii și câteva sute. Statistica maghiară ne-a confisecat deci în mod foarte arbitrar aproape un jumătate milion de Români. Această procedură se va fi urmat și față de celelalte naționalități și astfel sporirea elementului maghiar în măsura prezentată de statistică este numai *fictivă*. Aceasta apare de altminteralea și din înșeși statistica maghiară și încă și mai mult din conferența directorului institutului statistic central, ținută la Reuniunea economică maghiară, unde Drul Verga Gyula a constatat, că limba maghiară în sinul bisericii gr.-or. n'a aflat până acum nici cel mai mic teren prielnic. Ceva cucerește s'ar fi făcut în sinul bisericii gr.-cat. Dar' aceasta încă nu corespunde adevărului, știind bine, că aceasta cucerește Maghiarii o refer la Ruteni și nu la Români.

Clădirea statului maghiar chiar și pe baza datelor statistice tot atât de

șubredă este precât de falsă este ideea lui: stat național maghiar. În privința numerică, naționalitățile sunt în preponderanță față de Maghiari, cărora le place a constata statistice, că sunt 51,4%.

Cu cifre statistice, adunate în mod volnic, încă nu s'au putut nimici popoare. Ori-cât își vor da silința detentorii puterii de stat să falsifice fișionomia Ungariei, aceasta va rămâne și pe viitor un stat poliglot, în care preponderanța numerică a naționalităților e mai presus de ori-ce îndoiială.

Sibiu, 7 Iunie 1902.

Din delegațiuni. Delegațiunea ungară a votat în a treia oțire rapoartele subcomisiunilor de război și marină. Delegațiunea austriacă și a început activitatea. În ședința aceasta s'a votat *creditul pentru provinciile ocupate și s'a început desbaterea asupra ordinariului armatei*.

Ce face Bánffy. În timpul din urmă, fostul pașă al Ungariei, baronul Bánffy, se ocupă cu o deosebită predilecțiune de chestia naționalităților. Serie la articoli, cari pun în uimire și pe Maghiari. Pe cât de teribil era Bánffy ca pașă, tot așa de grozav este el și ca „essay-ist”. Dar' nu se mărginește Bánffy numai la scris ci și face câte ceva. Zilele trecute a dat poruncă tuturor autorităților școlare protestante de sub curatoria lui, ca pe viitor să nu mai primească nici un testimoniu școlar, scris în limbă străină; ei se pretindă testimonii maghiare dela toți elevii, cari veniți dela vre-o altă școală, ar voi să intre în școlile protestante. E teribil Bánffy până și acum, când a devenit numai un cadavru politic.

Contra maghiarizării numirilor de localități. În Dessau s'a constituit o societate cu scopul să pornească luptă contra maghiarizării numirilor de localități germane din Transilvania și Ungaria. Ungurii sunt supărați foc pentru aceasta și injură pe Austriaci în tonul cel mai violent.

Cu seria. Procesele de presă începute contra energicului organ al Nemților bânșeni, contra ziarului „Gross-Kikindaer Zeitung” se vede că nu mai vor să înceteze. Zilele trecute numai, redactorul responsabil al acestui ziar,

dl. A. Korn, a fost condamnat de curtea cu jurați din Timișoara, pentru reproducerea unui articol pretins „agitoric” la trei luni temniță — și acum procuratura de stat din Seghedin a intentat un nou proces numitului ziar. Incriminată este poesia: „Gândește-te că ești German!” publicată în nrul 48 din 1 Dec. 1901. Acusa susține, că în amintita poezie se cuprinde agitație contra naționalității maghiare. Pertractarea s'a fixat pe ziua de 16 Iunie n. a. c. Procurorul a cerut ascultarea mai multor martori.

Să vede, că procurorii maghiari au acceptat ca principiu vorbele absurde lansate de baronul Bánffy, că adevărat împăratul Germaniei și-ar fi dat învoirea la totală și grabnică nimicire a nemților din Ungaria. Până acum numai noi eram obiectul de țință al procurorilor maghiari, cari ne considerau de cel mai potrivit stafagiu pentru ridicarea personalității lor în ochii — celor dela cârmă. Acum au ajuns Nemții la ordinea zilei. Cel puțin se vor convinge și Nemții din Ungarie și cu ei împreună conaționali lor de pretulindene, că dreptate am avut noi, când ani de-arindul am afirmat, că în Ungaria libertatea gândirii și a presei și împreună cu aceste afirmarea individualității proprii pentru naționalități este strânsă în cătuși medievale. Maghiarii se dovedesc prin aceste procese că sunt opresori în toată puterea cuvântului și afară de șovinism, pentru ei nu mai există nici lege nici liberalism.

Două alegeri. În două cercuri electorale se va ține alegere de deputat peste câteva zile. La Ciongrad candidatul cel mai serios este independentul Polonyi Géza. În cercul Margitei pe lângă fostul deputat abzie, Öreky Kálmán, și-a pus candidatura și konsutivul jidan, Szatmári Mór.

Memorandul Bosniacilor. O curioasă ironie a sorții. Tocmai când ministrul comun de finanțe, Kállay, își sărbătorește jubileul de 20 ani, de când fericește Bosnia, și foile oficiale îi aduc cele mai elogioase osanale, — o comisiune mohamedană s'a prezentat la Maiestatea Sa monarhul cu un memorandum, în care Mohamedanii se plâng contra înșurtoabilei ocărmituri a iubilantului Kállay. Monarhul a primit pe Mohamedani cu mare bunăvoință, promițându-le, că va cerceta cauza lor.

Agitația în Albania. Mișcarea ce s'a pornit în Albania, în urma agitațiilor puse la cale de pretendentul la tronul Albaniei, principele Castrioti, a făcut pe guvernul Turciei ca să trimită trupe de întărire la litoralul albanez. Să vede deci, că materialul explozibil din Turcia continuu amenință pacea atât de mult dorită în Orientul Europei.

Pensiunea învățătorilor. În ministerul de culte este deja aproape terminat proiectul de reformă al legii de pensie a învățătorilor. După-cum se anunță ministrul Vlassios va prezenta acest proiect camerei încă înainte de vacanțele de vară. Acest proiect cuprinde mai multe îmbunătățiri cerute de corporațiunile învățătoresci.

Pentru cauza polonă. Cu cât măsurile luate de guvernul berlinez contra Polonilor din Posen devin mai drastice, cu atât însuflețirea pentru cauza polonă devine mai mare și mai generală. Nu numai în sinul națiunii polone se observă o mișcare puternică pentru apărarea și asigurarea existenței naționale, ci cauza lor află sprijin și la străini. În Geneva s'a constituit un comitet cu numirea: „Pro Polonia”, care și-a pus de scop apărarea Polonilor prusiaci amenințați cu totală estirpire din partea goviniștilor dela Berlin. Acest comitet afișează placate, imparte broșuri, ține conferențe și poartă o strajnică luptă ziaristică întru vestejirea tendențelor urmărite de guvernul Prusiei, pentru a nimici o parte însemnată a națiunii polone, care cu atâtea pagine frumoase a îmbogățit istoria omenirii. La aceasta umană și frumoasă luptă pentru salvarea intereselor unei națiuni atât de pe nedrept prigonite, s'a angajat și clerul înalt polon. Arhiepiscopul Stablerski din Pozen, într-o predică a sa, ținută zilele trecute, cu ocazia unei festivități în onoarea Papei, provoacă direct pe toți Polonii de pretulindene, să se unească nedespărțit contra opresorilor. De mare importanță este ținuta deputaților Polonii din Austria în chestia aceasta, considerând mai ales raporturile de intimă amicie ce există între Monarchia noastră și împăratul german. Din Viena se anunță adevărat, că clubul deputaților poloni a ținut o ședință, în care deputatul Greek și-a exprimat regretul că clubul polon n'a luat o deciziune anticipativă să combată în delegațiuni reînnoirea triplei-alianțe, când guvernul berlinez tocmai în preajma acestei reînnoiri, a avut oțezanța cinică să prezente dietei o serie de proiecte nimicitoare contra Polonilor din Pozen.

FOIȚA „TRIBUNEI”

DEMONUL.

— Roman —

de

K. W. Clifford.

(Urmare)

Frank și-a întors fața spre ea. Prin semi-întuneric a observat cum îi schinteiau ochii.

— Nell! — zise.

Nell și-a întins mâna spre el, simțind, că inima o atrage într'acolo. Parcă întunecimea a devenit mai gradată și semi-întunerecul par'că devenise mai posomorât.

Frank i-a apucat mâna strângându-o cu putere, pe lângă toate chinurile feribetilor.

— Nell! — murmură el. — Vieața mea!

— Nell!

— S'a plecat mai aproape spre fața Nellei.

Frank isbucni în plâns dureros. Nell s'a plecat spre el, l'a sărutat; și în acelaș moment a simțit că și-a vîntut sufletul.

IX.

A urmat tăcere de un moment. Nell s'a ridicat apoi, cu pași trăgănăți s'a dus la un scaun din apropiere, s'a pus să gadă, îngropându-și feța în mâni. Inima ei era plină de un sentiment amestecat de rușine și bucurie. Era amețită de cap. Cum se nu-i fi ajutat lui Frank oferindu-i și iubirea? Celalalt bărbat a părăsit-o. O ură sâlbatică îi cuprindea sârmăna inimă când se gândea la Lal, ear' Frank era foarte delicat față de ea. Zilele lungi par'că s'ar fi schimbat în săptămâni; dar' binecuvîntate și fericeite au fost acele zile, când parte tristă, parte veselă și fericeită a văzut aceste locuri, cari până atunci numai în vis i-se arătau. Și-a revocat în memorie prânzul acela dela hotel, lângă fereașta deschisă, în Dover; zilele fericeite petrecute în Paris și primblarea cu trăsură la Paris... În Marseille încă au petrecut două, trei zile lungi și dureroase zile, — după cum își închipuia atunci; dar' acum când se gândea la ele, îi păreau admirabil de dulci. Își aducea aminte de toate cuvintele câte le-a vorbit acolo, de primblare, de pleacău cu flori și de înghețată, pe care au laut-o noaptea sub Prado. Broaștele fântânelor săritoare cântau atât de interesant, cum nici-când de alte ori. Merreday istorisea despre ele legende hazlii și s'a jurat că acele au ajuns acolo direct din Egipt. S'au

primblat apoi spre port, spre Notre-Dame dela Garde, pe șermul mării și mai târziu apoi, când vaporul a plecat.

Și-a ridicat capul, florile cumpărate ieri erau și acum încă animate la piept, dar' erau strivite, astfel, încât oțloarea lor nevinovată și curată era împetrăită de pete. Într'un moment de estaz, cu o lună mai târziu, și-a îngropat fața în ele. A auzit apoi cum se ridică Merreday de pe scaun și se apropie încet de ea. A simțit că mâna lui i-se așează încet pe umăr și atingerea aceasta l'a electricat întreg corpul.

— Nell! — zise Merreday.

Vocă lui a făcut-o pe Nell să și ridice privirile, căci trada patimă și amor; dar' și altceva, ceea ce îi amintea o hotărîre îndărgită. Fața lui era tristă și palidă. Capul și l'a lăsat îndărăpt, ca și când l'ar fi fîngrozit ceva. Chiar și vorba îl costa forță.

— Nell! — zise Merreday din nou, outremurându-se. — Nu pot trăi mai departe cu gândul acesta. Am fost un nebun și laș totodată. Mi-ar plăcea să vină Lal, să implante cuțitul în mine și de zece ori să-l învîrtească în pieptul meu.

Nell a privit la el uimită.

(Va urma).

La concertul „Reuniunii române de muzică din Sibiu”.

Al doilea concert ordinar din estan al „Reuniunii române de muzică din Sibiu” se va da, precum s'a anunțat deja în ziarul acesta, *Mercuri* la 11 Iunie a. c. în sala dela „Gesellschaftshaus”.

Asemenia concertelor de vară din trecut, concertul acesta se va aranja într'un stil mai mare, executându-se între alte piese mai mici și un op mai mare cu acompaniame de orchestră.

Programa conține de astă-dată o „Doină” pentru solo de sopran și o „Horă” pentru cor mixt, ambele din opera „Mărioara” de directorul de muzică al Reuniunii concertante, H. Kirchner, care deși străin de neamul nostru totuși cultivă cu predilecțiune muzica românească, utilizând cu succes motivele naționale române, ce le-a cules cu ocaziunea călătoriilor sale întreprinse anume spre scopul acesta. Sugetul operei „Mărioara” d. e. este luat întreg din vieața poporului român din Transilvania și „Horă”, ce se va executa la concertul din 11 l. c., descrie în colorii foarte vii cunoscutul „tîrg de fete” dela Găina. Melodiosă și îndecăbi în partea primă plină de accente românești „Horă” aceasta, de o instrumentațiune măiestră, va

afla fără îndoiială, complăcerea tuturor acelor, cari o vor auzi.

Punctul principal al programei concertului, de care ne ocupăm, îl formează admirabila compozițiune a lui R. Schumann: „Povestea rosei”, poemă dramatică de M. Horn, tradusă de dl profesor A. Bărsan din Brașov și executată în anul trecut, 14/27 Iunie 1901, pentru prima dată în graiul românesc, din partea „Reuniunii române de gimnastică din Brașov”, sub conducerea măiestrului nostru G. Dima.

Credem a nu face un lucru de prisos, dacă vom da aci un resumat din „Povestea rosei” facilitând astfel participanților la concert înțelegerea acestui mare orator lumesco al lui Schumann, compus pentru soli, cor și orchestră.

Ațiunea „Poveștii” este următoarea: Rosa, o zină, dorește să guste al iubirii raiu și la insistența ei rugare Crăiasa zinelor o preface în o grățioasă fecioară: „Privesc doar” oamenii pe lume în roșă chipul fecioreșco. Ca tălieman îi predă o roșă, avertizându-o: „Din mâni vrede-odată de-o vel da, să știi, că vei pleca din vieață”. În calea ei, Rosa rjunge la casa unei femei bătrâne, Marta, dela care cere adăpost; aci o ajunge prima desiluziune, căci este respinsă brusc, neavînd „scrisori” ori „dreptăți”.

*) Textul complet în broșură separată se va vinde la edarea biletelor cu prețul de 30 bani.

Reinoirea triplei-alianțe între astfel de împrejurări ar însemna nimicirea Austriei, care de altfel și de prezent se află într-o totală dependență față de Prusia. *Grecul* a prezentat apoi un proiect de revoluțiune, în care se pretindea ca Austria să fie emancipată de sub influența Germaniei. *Lavorski* a propus la acest proiect un amendament, în care pretindea ca egalitatea și deplina libertate a monarhiei noastre în privința poziției sale de mare putere, să fie pe deplin asigurată. Proiectul împreună cu amendamentul a fost primit de club și deputații poloni unanim s'au angajat să poarte cea mai strălucită luptă în direcțiunea indicată în acest proiect.

Episcopul Mihail Pavel.

Distinsul profesor univ. din București, d. N. Jorga, scrie în „Epoca” următorul articol din incidentul morții regretatului episcop M. Pavel.

Se anunță din Oradea-mare moartea episcopului român Mihail Pavel, și progresul ce se realizează pe încetul în cunoașterea fraților noștri se constată și prin intinsul răsunet dureros, pe care l'a întipănat în presa noastră de aici moartea vrednicului bărbat.

Episcopia română din Oradea-mare e o episcopie unită, legată de biserica română în dogmă și ierarhie, dar românească în forma și limba cultului.

Fiind așa de numeroasă poporația de neamul nostru în aceste frumoase părți roditoare din valea Crișurilor până la Murășul din jos, de cântă Bănt, în veacul al XVIII-lea s'a orînduit de guvern, vre-o cincizeci de ani după unire, un auxiliar unit pe lângă episcopul catolic din Orade. După acest ajutor, un Sârb de neam și un episcop titular de Tegea, s'a numit pentru Românii dintre Tisa și hotarele Ardealului un păstor deosebit, fără aținare de catolici, în persoana Românului Moise Dragoș, un bun patriot și un om de ispravă, care-și luă în primire scaunul din nou întemeiat în Iunie 1777. Pe rînd au păstorit apoi după dînsul aceia dintre clericii uniți ai timpului cari, iubindu-și neamul înainte de toate, luptând pentru a chema lumina asupra-i, adunând sub aripile lor ocrotitoare pe cei mai însemnați din scriitorii români ai timpului, și-au lăsat un nume nepieritor în istoria propășirii noastre culturale.

Cine ar putea scrie despre Șincai, despre Klein, despre Petru Maior, fără a pomeni numele lui Ignatie Darabant și al lui Samuil Vulcan, și ce am fi noi astăzi dacă n'ar fi răsunat atunci în toată Româniimea, cufundată în somnul plăcerilor sau al miseriei, graiul deșteptător al acestor apostoli? Sub acești doi mari episcopi, centrul cultural al Româniimului a fost mai adese-ori în Orade decât ori-unde aiurea.

Erdelyi, urmașul lor, fără să aibă aceleași merite, a fost un zelos prelat și un bun Român, care-și are partea în întemeierea a două diecese nouă pen-

tru uniții din Ardeal de limbă română, *linguae romenicae*, scrie Papa în diploma de fundație. Doi alți episcopi se strecurară repede, apucând oirja cu mâinile slabe ale unui bolnav. După dînsii, ca al gaselele episcop veni conducătorul ce s'a stins acum: Mihail Pavel.

Era un fiu de țeran din părțile Sătmăului, un harnic băiat de țeară, răpind greutățile prin sirguința-i neînvinșă, aceea statornicie greoaie a săteanului român, care umple de invidie și admirație pe celelalte neamuri de acolo. Ajunse ca școlar până la Viena, de unde-l gonî marele an 1848. Preot, vicer în Maramureș, al episcopului de Gherla, episcop în această nouă dieceșă, el trecu la Oradea, unde cărmuiea slăbise, în 1879.

Aici a stat peste douăzeci de ani, până la adănci bătrânețe.

A văzut vremi frumoase și grele de redesteptare națională, de lupte, de izbânde și de prigoniri. Nu era omul care să alege între rînduri sau care să spuie cuvîntul ce îndeamnă și cine știe viața grea a unui episcop român de peste munți va înțelege câtă necesitate a lucrurilor se adăoga la finea lui liniștită și retrasă, pentru a-l ținea în umbră. Dar vecinii noștri maghiari au proclamat odată — la Oradea în episcopie, nu s'a uitat încă lucrul — au proclamat înșușirea lui de bun Român în felul cavaleresc, care le este propriu: spărgînd geamurile reședinții episcopale.

Dar nu în acțiunea lui politică îi stă meritul de căpetenie, nu din ea i-se alcătuiește aureola, în care va apărea strălucind din trecut vremurile viitoare, care vor judeca și răsplăti. Țeran strîngător, ajuns în fruntea celei mai bogate din episcopii românești, el s'a făcut vizitier pentru Dumnezeu credinței și al luminei, vizitier în numele lui pentru sârmanul seu neam nedreptățit. Din mîna lui deschisă totdeauna pentru binefaceri au căzut sutele de mii de bani de aur și de argint, cu care a sămănat în ogorul pustiu ce i-se încredințase, și din acest prinos de harnic sămăntor au ieșit bisericile înfrumusețate, școli falnice, internate, — temeiuri neclintite ale vieții românești de acolo.

Acest episcop acoperit de toată cîntecul lumii acesteia, acest milionar, acest filantrop vestit în toată Româniimea de dincolo era cel mai modest dintre oameni. De departe se vede în Oradea jidovită strălucind turnul aurit al bisericii lui episcopale, cea mai frumoasă, se spune, din câte le-au Românii de peste hotare; palatul lui formează una din podoabele orașului și în odăile-i numeroase e adunată moștenirea pompoasă a unui șir de episcopi bogați.

Canonicii buni înzeștrați cu venituri îi înconjură tronul de stăpînire sa-fletească. Dar în tot acest belșug, în toată această strălucire, îi plăcea să se strecoare neobservat. Mai adesea era la „scaldă” sa din Maramureș sau în căsuța modestă de pe unul din domeniile sale; când se afla în oraș, se încon-

jura de umbră și tăcere. Eram în Oradea când „Măria Sa” — și canonicii au acest titlu acolo — era așteptată din Maramureș, dar nu se observa în palatul episcopal nimic din pregătirile ce premerg aiurea sosirii stăpînului. Un singur preot merse să-l primească la gară. Trenul soii, dar îl căutam în zadar, cu ochii. Era să se piardă în mulțime când mi-l arătară. Un solid bătrîn, uscat și drept ca un stejar secular — avea optzeci de ani —, ce cobora dintr'un vagon de antîia clasă: purta pălăria și haina ori căru preot din sat, niște cizme mari, ca la țeară, și-și ținea în mînă geamantanul. Așa vor fi fost pe tronuri Voezoi noștri din timpurile mari, și aceea înainte de toate țărani români.

Acum mîncătorul harnic și moale se odihnește între binecuvîntările de care s'a făcut vrednic!

Pentru splendida orînduire materială, pe care a creat-o, se cere un urmas sau alte înșușiri, ca să știe a trezi sufletul: cel românesc, nu cel catolic. Se va arăta oare părintele Lauran, învîșat și activul vicar în care toți vedeau pe succesul designat al lui Pavel, se va arăta părintele Lauran superior reputației foarte rele pe care, pe drept sau pe nedrept, și-a creat-o printre Românii, ce-și iubesc neamul?

N. Jorga.

Nenobleță.

Budapesta, 1 Iunie c.

(P.) Când pentru prima-dată ni s'a dat ocaziunea să luăm act oficial despre cea mai nobilă și măreață faptă a Ilustrității Sale dlui Dr. Iosif Gall și a decedatei sale soții de pie memorie, pe toți Românii, fără deosebire de confesiune ori grupare politică, ne-a cuprins o profundă mulțumire sufletească și un adevărat entuziasm, al cărui interpret fidel a fost și primaricoul dlui Dr. E. Cristea publicat în organul „Telegraful Român”.

Nu-mi venea a crede să se afle unde va vre-un Român, care nu și-ar fi înșușit tot ce a scris în acest articol dl. Dr. E. Cristea, aducînd astfel prinosul recunoștinței noastre față de acest bărbat de jertfă al neamului român.

Crud m'am înșelat însă, când în nrul 21 al ziarului „Tribuna Poporului” constat, că totuși există niște oameni dintre cei grupați în jurul acestui ziar, cari și din cele mai ideale fapte creștinești, fac chestie de zarvă și improașcă în dreapta și stînga.

Dacă — precum afirmă d-lor — toată lumea știa deja de mult, că Ilustritatea Sa dl. Dr. Iosif Gall cu generoasa sa soție au făcut astfel de dispoziții testamentare pentru fundațiunea cu scop de a îmbunătăți dotațiunea învățătorilor noștri confesionali și a ajutarea studenții dela studiile mai înalte lipsiți de mijloacele necesare materiale, de ce n'au amintit după apariția ziarului „Tri-

buna Poporului” cel puțin în cronica de zi ceva despre această faptă măreață a Il. Sale dlui Dr. I. Gall. Căci doar d-lor și acum susțin, că nu contra persoanei Il. Sale au luptat și luptă, ci „contra curentului nefast de care se lasă înstăpînit”, și că doar „mai mare e iubirea lui față de biserică și neam decât de sine însuși”.

Ce ironie!!

Publicul român își va aduce aminte încă de atacurile de tot ascutite aruncate de acești oameni în fața dlui Dr. Iosif Gall, ear' mai anul trecut atît de departe merseseră cu atacurile d-lor, în-cît acestea formau o adevărată calomnie la adresa dlui Dr. I. Gall, care în urma urmelor și luase pașii necesari pentru a aduce la reson pe acești oameni.

Și totuși mai au curajul să esclame, că nu e vina d-lor, dacă nici până acum nu l-au putut convinge pe Ilust. Sa dl. Dr. Iosif Gall, că nu contra persoanei sale luptă, ci contra „curentului nefast”.

Ear' când „Telegraful Român” îi știe aprecia după merit fapta nobilă a dlui Dr. Iosif Gall, „Tribuna Poporului” zice, că acest act de recunoștință „este întărirea dlui Dr. Iosif Gall în contra diecesei aradane” și „întărirea și învîșirea spiritelor în preajma alegerii”.

Toate aceste svirooliri numai stimă și bună credință nu dovedesc față de adevărata binevoitorie ai poporului român. Din contră, din toată procedura d-lor observi o diplomatie nequalificabilă, care în ultima analiză consistă în a preamări pe toți cei, cari le servesc intereselor lor personale, ear' în momentul când numai poți privi atâtea fapte isvorite din pur egoism și interes de partid, atunci te faci dușmanul bisericii, te învinuiești că minezi bunăstarea materială a diecesei, ba îți contestă chiar și forțele intelectuale.

Pentru ilustrarea acestor aserțiuni amintesc familia Beleg. Până-când Beleg era de un acord cu principiile d-lor, îl preamăreau și îi laudau calitățile neoseopionabile. Acum — de când d-na numai poate merge pe o cale cu ei, cine e mai mare „renegat”, „francmason” și dușman al bisericii, decât chiar domnul Beleg!?

Ce se mai zicem despre dl. St. C. Pop și mulți oameni de bine azi preamăriți, ear' mîne terfeliiți?!

Cum să-mi explic acest fapt? „Calitățile strălucite” ale unui individ numai până atunci pot exista, până când se îndură „Tribuna Poporului” să nu i-le deneghe?

Cum să numește acest soi al diplomatiei? Și de unde atîta curaj de a bicui și apostrofa pe toți bărbații binevoitori nouă, dar' de alte principii?

Acestea sînt tot atâtea întrebări, la cari răspuns obiectiv nu putem aștepta, și a căror nod gordian numai „nenobleță” n'ar dovedi în cele mai ideale și sincere porniri atît bisericesti cît și politice.

care Bujor peștește pe Rosa în casa morarului; apoi urmează un duet pentru sopran și alt, interesant prin acompaniamentul orchestrei care imitează sunetul, cel produc roatele morii.

Introducerea la scena ospățului o face corul ear' ceremonia bisericească este prezentată prin un scurt solo de sopran, urmat de cor de dame. Ospățul înșuși, în casa morarului, este redat de tot real: „răsună vioare, sună pahare și chiot voios”.

După-ce un ultim solo de tenor vestește, că după o fericită viață conjugală de un an, Rosa a răscut o fetișoară și scurt după aceea a încetat a mai trăi, se aude pioasa cîntare a ângerilor, cor de dame în 4 voci, prin care decedata este primită în sferile cerești. Acest cor final își datorește efectul adănc ce-l produce, mai ou seamă instrumentațiunei deosebit de bine succesă.

Considerînd, că partiile solo sînt încredințate celor mai bune puteri, de cari dispune de prezent Reuniunea: d-nei M. Crișan, d-șoarelor E. Cuman și E. Simonesca și d-lor A. Bena și Oct. Murășan și că pentru solo de tenor a fost rugat binecunoscutul tenorist Vas, Popovici din Brașov, prestațiunile Reuniunii vor fi de sigur la înălțime și vor satisface pe deplin așteptările publicului nostru, care ar fi de dorit să participe la concert în număr cît se poate de mare, nu numai din Sibiu, ci și din jur.

C. P.

Caracterul discuțiilor purtate în coloanele „Trib. Poporului”, cu deosebire acum, devine comic în preajma alegerii de episcop, când continuu călăresc pe bunul patriotism al lui Mangra înaintea Ungurilor, ear' înaintea publicului român l-au sigilat cu marca celui mai înfocat aderent membru al partidului național!

În reședința dlui Mangra mereu emigrează schreib-moritzii, pentru ai auzi declarațiunile patriotice și a face cunoscut presei maghiare, că Mangra ce bun patriot e, cît de mult dorește înfrățirea maghiaro-română, și cît de mult regretă, că a fost privit până acum de un radical aderent al aspirațiilor române din Transilvania și Ungaria. Ear' „Telegraful Român”, că apreciază după merit o faptă atît de nobilă a dlui Dr. Iosif Gall, comite „o faptă de speculă tacticiană?” și „învrăjbește spiritele în fața alegerii?”

Părintele Hamsea e renegat și îl fac autorul tuturor articolelor apărute în foile maghiare, ear' declarațiunile dlui Mangra din foile maghiare rămân fără comentari!

Că cei din jurul dlui Mangra merg unul câte unul la Pesta și pornesc pe bietul Alexies Gy. în toate părțile nu înseamnă nimic? Chiar dl. Rusu și Mangra au plenipotențat pe dl. Alexies să fugă dintr'un club într'altul pentru a convinge pe d-nii dela putere despre patriotismul fără păreche al domnului Mangra!

Etă, de astfel de mijloace neieritate se folosesc oamenii, cari se dau altcum de imaculați.

† Patriciu Barbu.

Șirul luptătorilor noștri naționali ear' s'a rîrit cu unul. Zelosul și devotatul membru al comitetului partidului nostru național, Patriciu Barbu, a încetat dintre cei vii. Poporul român perde în persoana răposatului un apărător credincios al cauzei sale; perde pe acela, care în luptele noastre naționale totdeauna a luptat în șirurile prime.

Memoria lui P. Barbu va rămâne neștearsă în inima poporului român.

În fața acestei perderi ce a încercat-o poporul român prin moartea lui Patriciu Barbu, presidentul partidului nostru național, dl. Dr. Ioan Rațiu, a adresat familiei următoarea telegramă de condolență:

Familia Barbu

Reghinul-sădesc.

Încetarea din viață a vrednicului soț de luptă și suferințe m'a impresionat adânc. Primiți condolențele mele.

Dr. Rațiu.

Asemenea și-au exprimat condolențele și „Tribuna” și „Foaia Poporului” prin telegrama următoare:

Familia Barbu

Reghinul-sădesc.

Moartea regretatului Patriciu Barbu este pierdere națională. Primiți condolențele noastre.

„Tribuna” și „Foaia Poporului”.

Familia Barbu a dat următorul anunț funebru:

Subscripția cu inima întristată aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, cunoșcătorilor și amicilor, cumcă prea iubitul nostru frate, unchiu și moș

PATRICIU P. BARBU,

advocat, proprietar, membru fondator al „Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român”, director executiv al institutului de credit „Mureșiana”.

după un morb scurt, și grele suferințe, împărțit fiind cu sf. sacramento, a trecut la cele eterne Joi în 5 Iunie n. a. c. la 3 ore dimineața în al 62-lea an al etății, și în al doilea an al văduviei. Astrucarea rămășițelor pămîntesti ale scumpului și neuitatului nostru defunct s'au face Sămbătă în 7 Iunie n. la 3 ore p. m. după rîitul bisericii grațiat în cripta familiară din cimitirul din loc.

Fi-ei pîrîna ușoară și memoria binecuvîntată.

Reghin, la 5 Iunie n. 1902.

Paraschiva și Varvara, ca surori; Sofia și soțul Petru Neagoe, Maria și soțul Ioan Muntean și Iuliu, ca cumnați și cumnate; Aurora, Patriciu, Eugenia, Ionel, Aurora și Minerva, ca strănepoți și strănepoate; Sever și soția Eugenia, Enea, Flaviu și soția Artemis, Lucian și soția Elena, Rom, Rem, Partenie, Maxim, Iacob, Constantin, George, Olimp, ca nepoți și nepoate.

Pleacă tristă mai departe și zărește o mică casă în mijlocul multor cruci, un cimitir, în care un moșneag, cu capul alb, săpa o groapă.

La întrebarea ei: „a cui e groapa, loc amar?” primește răspunsul „al fetei mîndre de morar” moartă de „inimă rea”.

Cortegiul se apropie deja și cu cântări de jale se face înmormîntarea.

Rosa rămîne înmărmurită la groapa nefericitei sale „surorii”, soarta căreia o deplînge amar. La rugarea îngropătorului, Rosa se decide a petrece noaptea în casa acestuia. În ziua următoare îngropătorul conduce Rosa la moară, unde morarul și morăreasa, aflînd între dînsa și fiica lor răposată o asemănare frapantă, o primesc ou brațele deschise. În curînd Rosa face cunoștință cu Bujor, fiul pădurarului, ambii se îndrăgesc unul de altul și „la altarul sfînt se încheie legătura pîn' la mormînt”.

„Abia un an se împlini
Ș'un mugur fraged se ivi,
Și legănat pe-al mamei sîn
El caută 'n jur cu ochiu sînîn,
Și blînd zîmbind, mînuța 'ntinde
Voind iubirea-i a cuprinde,
Și mama-n lacrimi o privia,
Spre ceruri ochii ridica,
Spre ceruri ochii ridica,
Și rosa dela piept scoțînd
Duios copilei o dă, tremurînd.

„Îți dau norocul-mi, scump odor,
Și veselă din lume sbor!
Tot ce-l mai dulce pe pămînt,
Să gust voit-a Domnului sfînt,
Te las, odor și scump bărbat,
Și astăzi drumul 'mi-am gătat!

Spre vechiul plaiu, cu traiul lin,
Feriec plec și fără chin.
Nu-i moarte crudă, cu dureri
Ci-a re'nvierii dulci plăceri.
Și cum ea astfel blînd vorbia
Deodată privirea-i se stîngea.

Compozițiunea este împărțită în două părți; prima, care ajunge până la primirea Rosei în casa îngropătorului, descrie experiențele triste ale Rosei în calea ei pămîntească, ear' partea a doua timpul de fericire și veselie petrecut pe pămînt.

Începutul se face printr'un cor de dame, care în melodii vesele cîntă lauda primăverii, în-cît pare a fi tranepus în realitate în o luncă verde, ce răsună de strigătul de bucurie al copilelor, cari aleargă încoace și încolo, jucîndu-se.

Pe istorisitorul îl reprezintă o voce de tenor, care-și începe povestea în formă de cîntare; apoi urmează corul zinelor, care prin ritmul seu complicat prezintă multe greutăți la executare.

În dialogul Rosei cu Marta și mai târziu cu îngropătorul persoanele se disting în mod caracteristic una de alta. Săparea îngropătorului o imitează în orchestră instrumentele Cello și Fagotte, prin motive bine marcate.

Punctul de culminațiune al părții I. o formează scena înmormîntării nefericitei fiice a morarului. Cîntarea de jale, compusă pentru cor mixt, este întreruptă de soluri scurte ale Rosei, prin cari aceasta își exprimă durerea adăncă asupra sorții surorii sale.

Foarte mișcătoare este rugăciunea Rosei, ce urmează și după care partea

primă se încheie cu corul zinelor, în care acestea roagă și avertisează Rosa să se întoarcă earăși la ele. Ținut într'un ton șoptitor, corul acesta este de un efect extraordinar.

În partea a doua zinele nu mai au rol. Rosa este plină de fericire și mulțămire pe pămînt, în-cît nu mai are motiv a se dori îndărăpt în lumea ei de mai nainte.

Scenele, ce ni-se prezintă, sînt luate din viața oamenilor și anume din modesta viață a locuitorilor dela țeară.

Începutul îl face istorisitorul, (tenor solo) urmat de dialogul dintre Rosa și îngropătorul, cari ambele formează un întreg harmonic admirabil.

După un solo de tenor mai lung, ținut în ton de baladă, în care Rosa este preamărită, ca „o fecioară, ce a cuprins a tuturor iubirii”, urmează admirabilul cor vîndătoresc: „Fost-ai vîndat” în codru”, care, după cum se exprimă un critic musical celebru, nu-și află părechea în întreaga literatură musicală universală.

Nu mai puțin frumos este un solo de alt: „Colo la vechiul frasin”, care face impresiunea unei romanțe populare.

Duetul de amor dintre Bujor și Rosa este contemplat ca o serenadă din partea lui Bujor, seara la lună sub fereastra iubitei sale și este una din cele mai succese părți ale întregului op.

După corul „O timp frumos, când pieptul viu tresare de amor” ni-se prezintă printr'un solo de bas scena, în

Date biografice.

(După »Enciclopedia română«).

Patriciu Barbu, născ. în 27 Aug. 1842 în Galt, Trans., cotelul Alba-Infer.; a studiat la A. Iulia, Blaj, și la academia de drepturi din Sibiu. 1868 până 1875 funcționar judecăt., apoi avocat și director de bancă în Reghin, membru în comitetul partidului național român, a fost condamnat în procesul Memorandumului (1894) și închis la Vaș.

Revistă externă.

Francia.

Refuzând Brisson și Bourgeois formarea cabinetului, a primit această încredințare senatorul Combes. El va lua portofoliul internelor și al cultelor, la finanțe va cere să câștige conlucrarea lui Rouvier. La externe se vorbește de Delcassé, la război de André, la marină Lanessan ori Pelletan, instrucție Tronilot.

Ducele d'Orléans a adresat din Genova o scrisoare comitetelor regaliste din Francia, felicitându-le de eforturile ce au desfășurat în decursul ultimelor alegeri și afirmând din nou hotărârea neștrămutată de a ridica tronul Franciei cu ajutorul lui Dumnezeu și cu concursul tuturor bunilor Francezi.

Pacea anglo-bur.

Ziarului »Times« i-se comunică din Pretoria, că șefii buri au mărturisit, că au trebuit să facă pace din cauză că numărul Burilor devenise insuficient și că nu mai era nici o speranță de biruință.

Generalul englez Kitchener a ținut un discurs fecilor buri felicitându-i de eroismul ce au arătat și exprimându-și speranța că o se se facă înfrățire între Englezi și Buri.

Generalii Botha, De Wett și Delarey se vor duce la Londra spre a cere fonduri pentru reconstruirea fermelor distruse în timpul războiului.

»Daily Mail« propune să se deschidă o subscripție publică, pentru a se readuce în starea de mai înainte posesiunile devastate ale generalului De Wett, și pentru a i-se oferi o spadă de onoare.

»Agence naționale« din Paris spune, că se observă foarte mult faptul că Stein, președintele Oranielui, n'a isădit tractatul de pace.

Lordul Reay și Green, ministrul englez la Berna (Elveția) pleacă la Haga pentru-ca să invite pe Krüger, să se întoarcă în patria sa, în Africa-de-sud, pe un vapor englez și să se stabilească la Rustenburg.

În camera engleză au votat Irlandezii contra propunerii de a i-se face lui Kitchener un dar național, pentru-că acela a purtat un război ucigaș contra femeilor și copiilor.

Știri mărante.

După o telegramă din Bruxelles, s'au arătat acolo o mulțime de anarhiști implicați în conspirațiunea din Madrid.

La Tiflis a fost arestat prințul turo Sahcheddin, fiul lui Mahmud-pașă. Prințul fu dus la Petersburg și va fi expulsat din Rusia.

Din Constantinopol se telegrafează, că Sultanul a dat câteva milioane din averea sa particulară pentru fortificarea orașului african Tripolis.

Cronica zilei.

Sibiu, 7 Iunie n. 1902

Dela »Reuniunea română de musică din Sibiu«. Probă generală luni în 9 Iunie a. c. în »Gesellschaftshaus« la orele 6 p. m. Membrii activi sunt rugați a se prezenta punctual.

Asil pentru săraci. Măne, Duminecă va avea loc la București în prezența reginei punerea petrii fundamentale a »Asilului pentru săraci«. Acest asil se construiește de societatea de binefacere »Regina Elisabeta«, pe teritoriul dăruit de regele Carol.

Dar generos. Dl Luigi Cazzavilan, directorul »Universului« din București, a contribuit cu 30 000 lei pentru construirea unui asil al invalizilor militari în București.

La fondul »Masa învățăcelilor meseriași români«, administrat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, au binevoit a mai dăruia următorii: domnul subcolonel cea și reg. în pens. Paul Muntean 1 cor.; Traian Vestemene, învățământ ouleg-tip 40 bani, Petru Ciora funcționar consistorial 1 cor.

»Tribuna Literară«, adăosă ca supplement la numărul nostru de azi, are următorul cuprins: Din poeziile inedite ale lui Șerbănescu. — Cum ajută regina pădurii. Poveste de Hermina Schiebel, trad. de I. Pop Reteganul. — Copila, poezie, de Vetriv. — Domnul Necului. (Va urma). — Victor, poezie, de Vetriv. — Duelul. (Urmare și fine). Trad. de Ana Florea, învățătoare. — Felurimi. — Sfaturi practice. — Glume.

Dl Dr. Iunie Pușcariu actual consul general austro-ungar în Tiflis este înaintat consilier ministerial la ministerul afacerilor străine din Viena.

Tren de plăcere Rîmnio-Vâlcea—Sibiu. După cum sîntem informați, dl Albini, șeful stației din Căneni, cunoscutul propagandist pentru stringerea legăturilor între dincoace și dincolo, a pornit o nouă acțiune în direcția aceasta. E vorba de pașii, ce s'au întreprins la direcția C. F. R., ca să circule între Rîmnio-Vâlcea și Sibiu în sezonul de vară, Duminecă și în sărbători, un tren de plăcere. Acesta ar pleca dimineața la 6 ore din Rîmnio, ar sosi la 9 ore în Sibiu, de unde s'ar înapoia la orele 7 seara. Ideea se află în preajma realizării. Trenul acesta ar înlesni mult și vizitarea pozițiilor pitorești dela băile Călimănești, Ognele-mari și Govora. Dorim a saluta în cerând cât mai mulți oaspeți de dincolo pe pământul Transilvaniei.

Producțiunea publică a »Reun. sod. români din Sibiu«. Harnicii noștri meseriași dau mereu dovezi despre insuficiența, cu care pășesc pe calea înaintării. Duminecă la 15 l. c. ziua de Rosalii, aranjează o nouă producțiune publică. Vor fi gase puncte de concert, urmate de comedia în 3 acte »O căsătorie« de G. C. Ursachy. O parte a venitului curat este destinat pentru premiile expoziției industriale, ce se va aranja anul acesta. Reșee din aceasta, că reuniunea sodalilor are în proiect lucruri și mai de seamă. Laudă i-se cuvine.

Sală de lectură studenților. »Uniunea studenților Români« a înființat o sală de lectură pentru studenții universitari, din București, în localul său din strada sf. Ioniță nr. 12 și face un călduros apel către toți autorii să binevoiască a dona societății operele lor: științifice, literare, în sfârșit de orice gen de manifestare intelectuală.

Același apel îl face și către marelui public, care se găsește în feroce situație, de a putea contribui cu câteva volume aducând prin aceasta un real serviciu studenției române.

Mattasich Keglevich în delegațiune. Chestia locotenentului Mattasich-Keglevich, cel atât de hărțuit de când o principesa Luisa de Coburg, a ajuns Mercuri în delegațiunea austriacă. Mattasich a fost până de curând tratat în spital din cauză de morbo. De când s'a însămănșat e tratat foarte aspru. Singur trebuie să-și facă toate serviciile trebuincioase, nutreimentul îl are ca și ceilalți arestanți. S'a găsit la dînsul odată salama, și pentru aceasta a fost pedepsit cu 10 zile carcer întunecoasă, pricioși și trei zile de post. În această chestie s'a înțepat în delegațiune din partea deputaților Kindermann, Doberning, Kleewein, Lukech, Posch și Sylvester. Interpelările au produs mare senzație.

Ducele Abruzilor proiectează o nouă expediție polară. Ducele Abruzilor, trecând prin Viena, s'a oprit o zi în scop de a conferi cu vestitul explorator polar Payer. E vorba, că ducele Abruzilor proiectează o nouă expediție polară.

Perderile dela Martinca se prătesc la 18 milioane dolari. Aceste sînt în proprietăți agricole, case de locuit, stabilimente industriale și comerciale din Martinca, la 15 milioane în proprietăți private, cuprinzând și bani, bijuterii și valori, și la peste 2 milioane mărfurile nimice. Perderile totale ar fi de vre-o 40 milioane dolari (200 milioane de franci).

Biroul de informațiune pentru străini își începe funcțiunea luni, 9 Iunie a. c. Orele de birou sînt în iunile de vară următoare: Dimineața dela 7—12 și după prânz dela 2—5. Informații se dau gratuit, ear' pentru călăuză (cicerone) este de plătit câte o coroană pentru fiecare jumătate de zi.

Emigrarea din Bucovina. După cum estim în foile din Bucovina, pe țărani de acolo încă i-au apucat boala emigrării. Zeci de plugari, cari și-au vîndut puținul ce au avut, pleacă la Canada în America de-nord, cu toate știrile nefavorabile, pe cari le-au trimis cei emigrați mai înainte acolo.

Esamene de calificățiune la Arad. Se aduce la cunoștința candidaților de învățători confesionali, că esamenele de calificățiune învățătoarească pentru eparhia gr.-or. română a Aradului se vor ține în zilele de 12/25, 13/26 și 14/27 Iunie a. c. la seminarul diecesan din Arad. Candidații vor avea a-și înainta petițiile, ajustate în regulă, până în 8/21 Iunie a. c. la direcțiunea seminarială din Arad.

Banii emigraților. Direcțiunea postală din Cașovia a făcut o statistică, din care se vede, că emigrații din comitatul Ung au trimis din America în anii 1900 și 1901 șapte milioane 336 071 cor. 32 bani.

Știri mărante. Guvernul italian a obținut învoirea de a înființa o bibliotecă la Tripolis în Africa.

La Kaposvár, în Ungaria, s'a simțit un puternic cutremur de pământ, însoțit de bubuituri sgomotoase.

Greva din Lemberg se spune că s'a terminat. Lucrătorii au reînceput munca.

La 25 sau 26 Iunie Monarhul va călători la Ischl, unde va sta în vilegiatură.

Între Arad și Glogovacz a fost jefuit un vagon de marfă. Pagubele trec peste 12 mii cor.

Din Petersburg se vestește, că marelui duce Constantinovici Constantin suferă de neurastenie în grad mare. Declamă mereu din Hamlet în atacurile de nervi. Hamlet a fost de dînsul tradus în rusește.

În America-centrală Bolivia, Alaska continuă erupțiile vulcanilor. Un geolog afirmă acum, că însuși New-Yorkul este amenințat, arătându-se prezența vulcanice în jurul lui.

La

Abonament lunar

pentru

Iunie st. vechiu

învitat

Administrația ziarului »TRIBUNA«

Știri din piață.

Sibiu. Grâu, hl. 13.20—14.40, secară 8.20—9.40, orz 8.40—9, ovės 5.60—6.40, cucuruz 8.20—9.60 cor.; 10 ouă 34—36 bani.

Piața banilor din Sibiu. Galbînul 11.26; 20 lei (hârtie) 18.96; 20 lei (argint) 18.84; lira turcească 21.40; lira engleză 23.86; 20 marce germane 23.40; napoleonul 19.02; rubla (hârtie) 2.53; rubla (argint) 2.45 cor.

Budapesta. Grâu 50 chlgr. 9—9.35; secară 7.15—7.35; orz 5.75—6 ovės 7—7.15, cucuruz —, cîncantin —.

Bibliografie.

A apărut: »Estras din istoria regimentului de infanterie ces. și regesc nobil de Probst, nr. 51« prelucrat de căpîtal Max Maendl, tradus de maiorul S. Blasiu. O broșură de 50 pag. tipărită la »Tipografia«, soc. pe acții în Sibiu.

Dicționar mitologic de Gavril Pop, canonic în Blaj. Patru broșuri. Prețul fascicoului ultim 20 bani. Întreg opul nelegat costă numai 1 cor. 45 bani cu portul-postal împreună. Opul acesta umple un gol foarte simțit la noi. Se estinde pe 294 pagini 8%, și se află de vînzare la autorul în Blaj. Recomandăm cu toată căldura această interesantă carte tuturor acelor, cari doresc să-și desfășoare fantasia prin frumoasa lume a mitologiei antice.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura »Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă« de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într-un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăfi cunoștințele de contabilitate dina poporul nostru. Pucuezînd mic-exemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principii contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate iniția cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învățătorilor, preoților, comercianților precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII—213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidieceșană din Sibiu, dela tipografia A. Murășianu, librăria N. I. Ciurcu în Brașov și dela librăria seminarului gr.-or. din Blaj.

A apărut în editura Bibliotecii populare a adm. domeniului Coroanei (România) cărticoia a XXII-a: »Îngrășarea câmpurilor«, sfaturi practice pentru săteanul plugar, date de Dr. N. O. Popovici-Lupa, prof. la școala centr. de agricultură dela Herăstrău. Cu o gravură a castelului Peleş și mai multe ilustrații.

Romanțe și cîntece de Heine. Traducere în versuri de St. O. Iosif. București, edit. libr. H. Steinberg. Prețul 2 lei.

Higiiena sau cartea sănătății, manual pentru școalele populare, de Dr. St. Erdélyi, medic în Orăștie. Blaj, 1900. Prețul 30 bani.

Tablouri românești.

La administrația »Tribunei« se află de vînzare următoarele tablouri, cari fac podoaba ori-cărei case românești:

Portretul Metropolitului Andrei baron de Șaguna . . cor. —40
Portretul Metropolitului Sterca Șuluțiu —40
Portretul profesorului Gregoriu Silași —30
Prefectul Avram Iancu în fruntea oștirii —40
Portretul II. Sale dlui Dr. D. Radu, episcopul Lugojului . —30
Catedrala din Blaj —60

»Diplome maramureșene din sec. XIV și XV«, adunate și comentate de Dr. Ioan Mihályi de Apșa, avocat și protofisc comitatens în Sighetul-Marmației (M.-Sziget). Tomul I, preț 10 cor.; format mare octav. În acest volum se cuprind un mare număr de diplome din secolii indicați, dintre cari 310 acum vîd lumina zilei pentru întâia- dată. Recomandăm cu cea mai mare căldură acest prețios op în atențiunea nu numai a specialiștilor, dar a tuturor Românilor, cari se interesează să cunoască trecutul și relațiunile etno- și geografice ale romanticei Marmății. Aparatul științific, cu care ne prezentă dl Dr. Mihályi rezultatul muncii oșibitoare de scrutare a arhivelor, mănăstirilor, colecțiilor private etc. dovedește, că autorul dispune de largi cunoștințe istorice, și poate ajunge în rîndul primilor noștri istoriografi. Dr. Mihályi va face un mare serviciu atât istoriei, cât și națiunii române, dacă continuînd cu edarea și prelucrarea restului de documente, ce le are în posesiune, va da la o parte vîlul, ce acopere trecutul viteazului popor român din frumousul Maramureș. O astfel de întreprindere științifică merită spriginul întregului neam românesc.

Opul se află de vînzare la autorul, dl Dr. Ioan Mihályi, în M.-Sziget.

»Stilistica practică« sau regulile și exemple pentru tot felul de epistole, petiții, acte și documente de I. F. Negrușiu. Ed. III. Sibiu. Tip. W. Krafft. Prețul 80 bani.

Ceea-ce ridică îndeosebi valoarea manualului sînt împărșirea metodică, priceperea de dascăl încărunțit în munca pe terenul acesta dovedită cu acest privilegiu și exemple luate tot din scriitorii noștri de seamă. Cartea are aprobarea ministerială și e introdusă la toate gimnasiile noastre, o nouă dovadă, că apasiția ei a satisfăcut dela început o necesitate adînc simțită.

»Răspuns la observările critice, ale dlui Dr. P. Ionescu la opul »Metropolia Românilor ortodocși din Ungaria și Transilvania«, de Dr. II. Pușcariu, archimandrit, vîcar archiepiscopesc. Sibiu. Tipogr. archidieceșană, 1901.

Zilele acestea au apărut: »Carte de cetire și gramatică maghiară pentru școalele populare cu limba de propunere română«, de Dr. A. Schullerus și I. Popovici. Partea I. și II. Sibiu W. Krafft 1902. — Prețul 50 bani, resp. cor. 1.70.

În legătură cu acestea a apărut tot acolo: »Manual pentru propunerea limbii maghiare la școale populare cu limba de propunere română, de același autori.

După-cum se știe, art. de lege XVIII. din 1879 impune limba maghiară ca obiect de învățămînt obligat în școalele populare. Organele statului — inspectorii regești — basati pe această lege pretind tot mai multă limbă maghiară în școalele naționalităților, ba se dau și premii învățătorilor mai zelogi în propunerea acestei limbi. Urmarea este, că progresul în limba maghiară se face în contul celuialt învățămînt pierzîndu-se o grămadă de vreme cu memorisarea unor cuvînte și frase de cele mai multe-ori neînțelese de elevi.

Cărțile de cetire ale dlor Schullerus și Popovici, întrebunțate conform îndigitaților metodice cuprînesc în manualul amintit, vor scoate din școale formalismul sec. Ele dau vîestă învățămîntului, îl fac interesant și conduc pe elevi așa zicînd jucîndu-se la învățarea limbii maghiare. Metodeli urmat de domnii autori în adevăr e cel mai natural și ușor atât pentru învățători cât și pentru elevi. Pentru învățători e de mare preț manualul, care-i conduce pas de pas, dînd preparațiuni întregi și îndigitați metodice amenunțate ușurînd în mod însemnat greaua lucrare a învățătorilor. — Aceste cărți ni se par cele mai bune între câte avem noi pentru propunerea limbii maghiare.

Tot în editura W. Krafft din Sibiu a mai apărut »Conducător« la învățarea limbii maghiare și române. Conținînd o mică gramatică, dicționar sistematic, conversațiuni și modele de scrisori. Compus de I. Popovici. 68 pag., leg. C.—70.

Recomandăm cu toată căldura. Se pot procura dela editorul W. Krafft în Sibiu.

Moș Călin, novelă de Dorin. Budapesta, 1901. Tipografia L. Krammer, Cărmăriu 44. Prețul 20 bani.

Probleme actuale în viața noastră națională. Cu un adăos »Tinerimea«. Articoli politici de Șăgeată Reproducere din »Tribuna«. Acesta este titlul unei foarte interesante broșuri, apărute de curînd în editura »Tipografiei«, societate pe acțiuni în Sibiu. 218 pag. 8%. Prețul 1 coroană. Interesul, cu care publicul român a primit la timpul seu articoli »Probleme actuale«, ne-a îndemnat să-i reproducem în broșură, ca să fie adunați într'un mînunchiu, spre o mai ușoară reprivire. Acești articoli se estind asupra o mulțime de chestiuni de mare importanță pentru cauza noastră națională. Sînt atîșne în acești articoli o serie de planuri, a căror executare, respective punere în praxă, barem pe jumătate, ar aduce neprețuite rezultate pentru ajungerea cu un puternic pas înainte spre rezolvarea chestiunii noastre naționale. În împrejurările grele, în cari trăim noi astăzi, datorii sîntem cu toții să lucrăm pe toate căile posibile la asigurarea existenței noastre naționale, la crearea a nouă forțe, nouă instituțiuni de întărire. Pentru cei dornici de muncă, cu iubire de neam, ne-atingi de boala indiferențiamului atât de păgubitor, broșura »Probleme actuale« formează o neprețuită călăuză, o direcțiivă în acțiunea de ori-ce natură pe câmpul larg al intereselor naționale, politice, economice ori culturale deopotrivă.

»Istoria literaturii române în secol. al XVIII. (1688—1821)«, de N. Iorga, prof. la univers. din București. Vol. I. (550 pag.) Epoca lui Dimitrie Cantemir. — Epoca lui Chesarie de Rîmnio. București, 1901. Prețul întregii lucrări (3 volume) 20 lei.

Vol. II. Epoca lui Petru Maior, are următorul cuprins:

Currentele și influențele. — Istoriografia cronicarilor în principate. — Școala de renovație a istoricilor din Ardeal. — Studiile asupra limbii: filologii din principate și din Ardeal. — Legăturile noue culturale între Ardeal și principate. — Istoricii de tranziție în acestea. — Literatura religioasă. — Influența apuseană în literatura beletristică și științivă. Noue genuri literare. — Triumful spiritului nou: Asachi și Lazăr.

Excursuri. Cronicile moldovene înainte de 1688. — O istorie românească a Crăiei Ungurești. — Cronicile muntene înainte de 1688. — Aleațiurii de condici.

Prețul unui volum 5 lei.

»Versuri« de Demetrius. Un drăgălaș volum de poezii a apărut în ediția asociațiunii »Arta« din Buzău, cu titlul simplu de mai sus; autorul anonim Demetrius este un tîner originar din Transilvania. Volumul acesta este începutul publicării unui gir de lucrări ale scriitorilor noștri tineri. Prețul volumului de 160 pag., hârtie fină, 4° este numai 2 lei. Se află de vînzare la tipografia »Crucea« în Buzău, precum și la librăria noastră.

Pentru învățători. Cunoscutul ABCD-ar: »Micul priștin al copiilor« adecă »Cartea pentru învățarea scrierii și cetirii de Silvestru Moldovan« a apărut la tipografia archidieceșană din Sibiu, în a doua ediție, revăzută și augmentată.

Acest abcd-ar compus după cel mai practic metod, este unul dintre cele mai bune manuale de acest fel, asupra căruia atragem atenția învățătorilor. Prețul broșat 44 bani legat 50 bani. Se poate procura dela librăria archid. în Sibiu.

Sosiți în Sibiu.

La 7 Iunie n. 1902.

Hotel »Împăratul Romanilor«: Dr. Hofstede de Grool, Haga; Gyarfas, proc. suprem Oluj; Szöllösy, seor. Brașov; Palay, red., Czövek, funcț., Bleier, Simanovszky, Salgo, Dimi-trescu, com. Budapesta; Seidel, com. Dresda.

Hotel »Melter«: Tanasi, com. Pitești; Szentmilkossy, Budapesta; Drach, Viena; Reckert, org. Petrifăleu.

Hotel »Mihailu«: Lancrea, ped. Mohu; Berbeș, ped. Brașov; Ludu, ped. Făgăraș; Toies, chel. Seghedin; Steiger, chel. Arad; Binder, com. München; Morarin, vice-not. Cărlșoara.

Hotel »Central«: Kronberger, farm. M. Oșorheiu; Székely, educ. Budapesta; Geistberger, cărc. Zărnești; Schwabe, veter. Pitești.

Hotel »Habermann«: Römischer, cassierită Șeica-mare.

Proprietar: »Pentru »Tipografia« »George Mohan«

Pentru redacție și editură responsabil:

Doctorul

Alexandru de Vaida-Voevod

specialist pentru boale interne.

[210] 2—

Karlsbad,

ALTE WIESE, »BLAUER SCHLÜSSEL«.

Apele cele mai ferugine de nomol, **Băile** cele mai renumite ale continentului, cea mai rațională în ostul Europei, la confluența **Dornei** și **Bistriței**, într-o vale plăcută a Carpaților bucovineni, înconjurată de păduri conifere, în pitorescul triunghi între Ardeal, România și Bucovina.

„Dorna“ în Bucovina,

lângă gara **Valea Putnei**, deocamdată ultima stație a căii ferate secundare **Hatna—Câmpulung—Dorna** (2 ore depărtare dela Dorna) se află birje la sosirea fiecărui tren.

Durata sezonului dela 1 Iunie — 30 Septembrie st. n.

În monumentalul stabiliment de băi se aplică sistemele cele mai moderne. Serviciul idroterapie se află în mâinile unui personal bine școlit din clinica prof. Winternitz. Cure dietetice: de zăr și de lapte.

Palatul de cură (Curhaus) cuprinde un restaurant cu saloane elegante de mâncare, o cafenea și saloane de lectură, muzică, biliard și pentru diverse jocuri.

Afară de numeroase locuințe și hoteluri private, mai stau la dispoziția publicului și două hoteluri cu 70 camere și apartamente confortabile pentru prețuri moderate, cari aparțin stabilimentului de cură. Apaducte din izvoare alpine Canalisatie. Lumină electrică. Succese splendide: la boala de inimă, după sistemul dela Nauheim, cu băi acido carbonice și la arterioscleroză cu băi de nomol. Informațiuni și prospecte gratis și franco prin Administrația c. r. a stabilimentului de cură, care rezervă la comanda camere în hotelurile de cură. La întrebări medicale răspunde medicul stabilimentului de băi cons. imp. **Dr. Arthur Löbel**.

209 1—10

Sese medici sînt în loc, cari vorbesc românește.

Apele alcaline din sursa „Ludwig-Quelle“ aprobate ca beutură dietetică și bună de amestecat cu vin și sirop, se aplică și la diverse afecțiuni catarale și se pot comanda la Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

În lunile **Iunie** și **Septembrie** prețuri reduse pentru băi și odăi.

Administrația c. r. a stabilimentului de cură.

Folosirea cafelei de orz a lui Kathreiner-Kneipp se învederează zilnic ca o binefacere și necesitate.

Nici o mamă iubitoare de familie se nu întârzie a introduce cafeaua aceasta gustoasă și igienică.

Nu există surogat mai curat și înlocuire mai bună pentru cafeaua de bob, ca cafeaua lui Kneipp.

Cafeaua de orz a lui Kathreiner-Kneipp e veritabilă numai în pachete originale cu marca de apărare „Pfarrer Kneipp“. Cafeaua aceea, care nu este provăzută cu marca aceasta se vinde cu cumpăna nu este veritabilă.

Kathreiner.

SCALDA DE IOD în Bazna (Felső-Bajom).

Scalde de sare, conținând iod și brom, în comit. Târnavei-mici (Transilvania).

291 metri de-asupra nivelului mării.

Izvoarele de apă minerală, bogată în iod și brom, dela Bazna, s'au dovedit de foarte eficace la următoarele morbiuri: tot felul de boale de natură scrofuloasă, reumatism de încheieturi și de mușchi, podagră, boale rachitice, otrăvire în urma folosirii îndelungată a mercuriului, ischies și neuralgie, boale cronice de piele (lupus, psoriasis), precum și toate boalele învechite femelești. Analisa făcută de profesorul Dr. V. Hankó în anul 1901 a constatat, că izvoarele Ehrlich și Carol și noroiul se țin de apele sărate cele mai bogate în iod și brom. În privința aceasta întrec vestitele scalde din Hall-IVonitz și Kreuznach. În țeara noastră nu există noroiu mai bogat în săruri disolubile, fer și acide organice. Mijloace de cură: scalde calde și reci de vană, scalde reci și de aramă, scalde calde și reci de noroiu, cură de beut, electricitate și masagiu. Sealda e în depărtare de 3/4, oră dela stațiunea căii ferate din Medias, fiind înconjurată de coline acoperite cu vii și păduri. — Legătură postală zilnică cu Medias, telefon. — Odăi pline de confort, bucatărie escelentă, ieftină. — Înainte și după seson prețuri moderate. — Scalde de vană făcute din nou și aranjate cu confort. — Prospecte la cerere gratuit. — Scaldele se deschid în 1 Iunie. — Medic stabil de băi **Dr. Albert Laám**.

Direcțiunea.

DEPOSITUL

184 8—8

Primei fabrici de luminări de stearină în Sibiu

Piața-mare nr. 6 și Strada Turnului nr. 27

recomandă afară de produsele ei în luminări de stearină, săpunuri, mărfuri de toaletă, toate soiurile de parfumerii indigene și străine, săpunuri de toaletă precum și toate celelalte articole de bransă aceasta, pe lângă **prețuri estreme de moderate**. Pentru **sărbători** se atrage îndeosebi atențiunea asupra **luminărilor pentru biserică albe și cu flori**.

Nr. 49 ex 1902.

195 2—2

a. f. c. sc. d.

Concurs.

Prin aceasta se escrie concurs la postul de director la gimnasiul superior fundational din Năsăud.

La acest post pot concura acei civi din Ungaria, cari:

1. au calificățiunea recerută prin lege dela profesori de școalele medii,
2. posed perfect în vorbire și scriere limba maghiară și română.

Cu acest post sînt împreunate următoarele beneficii:

- a) plată de profesor ordinar de 2400 coroane pe an,
- b) adausuri cincinale de 200 coroane,
- c) remunerațiune de director de 600 coroane,
- d) cuartier liber.

Concurenții se și trimită suplicile ajustate cu toate documentele de lipsă până în 10 Iulie 1902 la 6 ore după amiază la comisiunea administratoare a acestor fonduri.

Din ședința comisiunii administratoare de fondurile centrale școlare și de stipendii din districtul Năsăudului ținută în Năsăud la 21 Aprilie 1902.

Președinte:

Secretar:

Gerasim Domide. Dr. Nestor Simon.

Se caută

comptoirist

pentru o prăvălie (băcănie, ferărie). Ofertele instruate cu testimoniile și fotografia sunt a se adresa administrațiunei ziarului „Tribuna“ în Sibiu sub „Comptoirist“.

203 3—3

500 florini

plătesc celui ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori fi va mirosi gura după-ace va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebt). **Erezil A. Bartilla** (E. Winkler), Viena 19/1. Sommergasse 1. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco; În Sibiu: la farmacia „Vultur“ a lui C. Müller (Piața-mare), farmacia **Molnar** (strada Cisnădiei nr. 59). Sebeșul-săsesc: Farmacia **Lederhilger**.

8 11—

Salon vinez de ras, frizat și parfumerie

al lui 20 47—52

Franz M. Nikesch,

Bretterpromenade. SIBIU. (Podul-mincinilor).

În local separat cu intrare separată.

Deposit de parfumeriile cele mai fine și specialități, săpunuri de toaletă, crème pentru mână și față, pudră, eau de Cologne, apă de gură, perli de dinți, rociuri de păr, piepteni cu cele mai ieftine prețuri.

Schimbarea gratuită a marfel ce n'ar conveni.

Expedare discretă pe post.

Sesonul de primăvară și vară 1902.

Stofe de Brünn veritabile.

Un coupon de 3.10 m. lung din care este un rând de haine de bătăi complet, (surte, gilet și pant.) costă numai:

fl. 2.75, 3.70, 4.80 c. bună

fl. 6.— 6.90 c. mai bună

fl. 7.75 cal. fină

fl. 8.65 c. foarte fină.

fl. 10.— c. supra fină.

Stofă de lână de calitate veritabilă.

Un coupon pentru un costum negru de salon fl. 10.— precum și stofe de pardisii, de costume de turiști, stofe de păr etc. etc., trimite cu prețuri de fabrică de depositul de postavuri cu bună reputație și cinstit 115 18—20

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre se trimite gratuit și francate.

Comande se trimite esact după mustrele alese.

Avantajile mușterilor privați sînt însemnate, dacă fac comanda direct la fabrică.

Crema Margit

cea mai bună cremă de față pentru căștigarea unei pelițe albe și curate. Scut contra înriurilor soarelui și vântului, garan ată liberă de mercuriu și de plumb, pentru aceea e corespunzător scutită prin ordinațiunea ministerială nr. 71012.

Venzarea și trimiterea cu posta cu cea mai mare discrețiune pe lângă prețurile originale; numai marfă absolut proaspătă

Crema-Margit 1.—

Săpunul-Margit 0.75

Pudră-Margit 1.20

Deposit principal:

Parfumeria Meltzer,

strada Cisnădiei (edificiul comandel de corp),

Gustav Meltzer,

fabrică de săpun și luminări strada Gușteriei

în Sibiu. [144] 18—26

Mare deposit de liqueururi foarte fine, cognac indigen și franțuzesc.

„CONCORDIA“

societate comercială pe acții.

Magazin de coloniale, delicatose și manufactură en gros și en detail. 193 4—5

Centrala: **Sibiu**. — Filiala: **Alba-Iulia**.

Recomandă depositul seu bogat de vinuri naturale din Ardeal în sticle singuraticate cât și în lădițe, dela 60 bani până la 1 cor. 20 bani de litru, precum și toate soiurile de ape minerale indigene și străine garantat proaspete.

Serviciu prompt și ieftin! — Prețuri de vnzare reduse!

Salamă de prima calitate, brânză de Emmental și slănină de masă escelentă

— Apa de Borszék, regina apelor minerale. —

„BORSZÉK“

scalde de vindecare

(Înălțime 900 m., Transilvania, comitatul Ciouului).

Sesonul băilor din 15 Iunie — 15 Septembrie.

Aer răcoros, plin de ozon. Diferite izvoare de borviz de deosebite compozițiuni, între ele cea din fântâna principală „Borszék“, cu regina apelor minerale de renume european, din fântâna „Kossuth“, foarte bogată în fer, cea din fântâna Archiducului Iosif, apoi cea din fântâna Boldizsár, neesceptionabilă pentru boale de stomac etc.

Scalde limpezi, reci, carbonice: unicele în lume, cum sînt Lobogó, Șaroș, Lazar, O-Șaroș.

Scalde calde întocmite din nou, carbonice spumegătoare, sărate, de brad, institut de cură de apă rece, massage și electricitate.

În hotel și vile separate stau la dispoziție peste 600 odăi. Localitatea dispune de locuri de preumblare de peste 30 chlm. Prin codri de brazi locuri care de care mai paradice de excursiuni. Postă, stație de telegraf, gendarmerie, medic de băi — Muzică de Țigani în fiecare zi.

Comunicația: Până la Reghinul-săsesc—Madefalva cu trenul. Dela Reghinul săsesc circula în fiecare zi trăsuri iuți, cu schimbare de cai. Acestea pot fi prenotate la Kapúsy Dániel în Szász Régen.

Cu lămuriri, prospecte (în mai multe limbi), prețuri curențe servește bucuros în mod gratuit direcțiunea.

207 2—10

Apa de Borszék se poate comanda la direcțiune în Borszék.

„Omoritor de insecte“ neîntrecut.

Cumpărați „numai în sticle“.

Se află în Sibiu la d-nii:

Julius Balmann,

Johann Billes,

F. Binder,

„Concordia“, societate comercială pe acții.

Ludwig Fuchs,

A. R. Grell,

Gustav Gürtler,

Ludwig Gürtler,

Friedrich Homm,

Franz Jahn Söhne,

Victor Jaunernig,

Carl Kirschner,

Josef Knoblich,

Johann Michael Klein,

Ludwig Kurowski,

J. B. Misselbacher,

J. C. Molnar, apoteca,

F. A. Reissenberger,

E. Rummier, apotecar.

G. Scheyding,

Johann Schneider,

Rudolf Schuster,

Josef Schwarz,

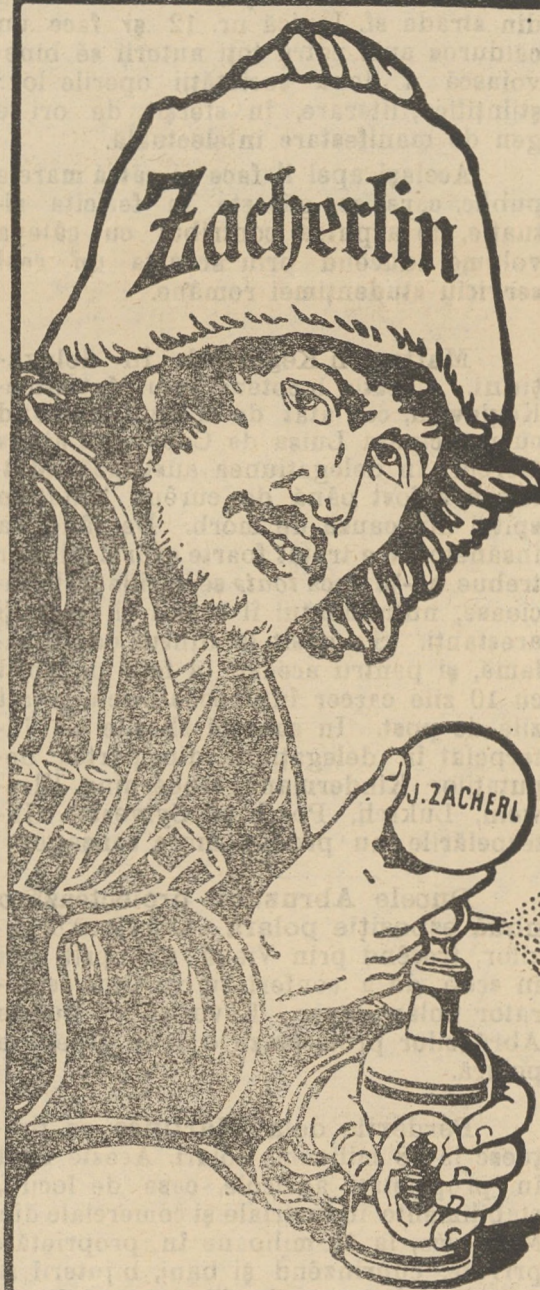
Carl Tartler,

Franz J. Wagner,

Wilhelm Wazek,

Josef Zimmermann.

Afară de acestea mai sînt depozitate în tot locul unde sînt espuse placate.

Cumpărători de motori se se convingă mai înainte de a cumpăra, care este cel mai bun fabricat

Fabrica de motori

din Dresda,

societate pe acțiuni

(odinioară Hille)

produce cei mai buni și recunoscuți

motori de gaz și de benzină,

precum și locomobile de benzină

pentru mori, pentru săli de tăiat nutreț și toate celelalte lucrări. Acestea sînt cele mai perfecte, mai simple, mai durabile și mai sigure mașini și cu cele mai mici spese de mănă. Scrieri de recunoștiță cu cele mai bune referențe stau la dispoziție.

Representantul pentru Transilvania

Andreiu Rieger,

79 14—14

prima fabrică ardelenă de mașini agricole și turnătorie de fer în Sibiu.

La toate exposițiile și esamenale de concurență am obținut premiile cele dintâie.